

Naročito su važne društvene, političke i ideološke posljedice uvođenja religijske kulture u škole. Naime, pretpostavlja se nekakva drugačija škola i relacija škola—društvo, ili roditelji—škola, pa i crkva—škola—društvo. Za te relacije, i posebno interprofesionalne odnose, trebalo bi do kraja eksplicirati izvjesne nespornosti koje mogu proizići iz uvođenja ovakvog jednog predmeta u škole. Smatram da je primjeren naziv Teorija religijske kulture, ali dileme nastaju zbog hitrosti. Doista sam razmišljao o preprekama koje su se javile i o nepovoljnim društvenim uvjetima da se takav predmet uvede. Razgovor potvrđuje moje uvjerenje, bez obzira na ohrabrenja jer su ona u isto vrijeme i prepreka za to da se ciljevi religijskog odgoja, koji se žele postići, zaista i ostvare.

Interkulturalni i interprofesionalni pristupi trebali bi značiti da će se u Komisiji koja će raditi Nacrt, koncepciju, program, pripremati udžbenike, predlagati način izbora, osposobljavanje učitelja, naći uz katoličke, pravoslavne, protestantske, te islamske teologe i građanski pedagozi, ljudi ateističkih uvjerenja. U komisiju treba birati ljude sklone interkulturalnom pristupu, kako bi u dijalogu došli do zajedničkih prijedloga. Mislim da će takav predmet imati legitimitet ukoliko se ne bude realizirao kao oblik indokrinacije nego kao nenametljiv, komunikacijski, sustavan, s višestrukim aspektima pojedinih religija i konfesija, što znači susret s religioznom dimenzijom kao sastavnicom pojedinačnog, zajedničkog života.

Potrebno je i sadržinsko razgraničavanje indoktrinacije od emancipatorske religijsko-odgojne prakse. Slažem se s tim da religijska kultura ne treba biti zamjena za specifičan vjerski odgoj.

Jedan od najvećih problema nastaje u pripremi nastavnika, ako se želi ostvariti nekakvo nadkonfesionalno informiranje o religijskim sadržajima, posredovanje religijske kulture. Teško bi se među građanskim licima našli nastavnici koji bi objektivno izlagali o svim vjeroispovjedima. Treba biti krajnje obazriv prema onima koji nemaju nikakav vjerski stav, koji su indiferentni.

Stoga je priprema nastavnika, vjeroučitelja, možda najkrupniji problem, a kad dođemo do pitanja o tome kako odgajati odgajatelje, najbliže smo izvjesnom bezizlazu. S obzirom na nesporazume i proturječnosti između konfesija kod nas, s obzirom na očekivanja, mislim da bismo morali odnekud dozvati svete apostole Kristove ili bar jednoga od njih, da izabere između nas one koji bi mogli odgovoriti tako odgovornom zadatku.